

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/363/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112233308
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madaraszová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4112233308.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Sidónie Sládečkovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti žalovanej: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 17. marca 2014 č. k. 8C/7/2013-69, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.
Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/7/2013 domáhal voči žalovanej zaplattenia sumy 175,- eur ako náhrady škody a sumy 885,12 eura ako nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 7Er/19/2004.

V konaní vedenom pod sp. zn. 8C/13/2013 sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplattenia sumy 175 eur ako náhrady škody a sumy 221,28 eur ako nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 25Er/470/2003.

V konaní vedenom pod sp. zn. 8C/15/2013 sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplattenia sumy 175 eur ako náhrady škody a sumy 221,28 eura ako nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 25Er/388/2005.

V konaní vedenom pod sp. zn. 8C/20/2013 sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplattenia sumy 175 eur ako náhrady škody a sumy 719,16 eur ako nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 7Er/609/2006.

Keďže žalobca sa vo vyššie uvedených konania domáhal voči žalovanej rovnakého nároku i keď v každom konaní bola jeho výška iná, súd prvého stupňa z dôvodu hospodárnosti podľa § 112 ods.1 OSP uznesením zo dňa 28.08.2013 č.k. 8C/7/2013-27 spojil na spoločné konanie veci vedené pod sp.zn. 8C/7/2013, 8C/13/2013, 8C/15/2013, 8C/20/2013 s tým, že ďalej sa konanie vedie pod sp.zn.8C/7/2013.

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy vo veciach vedených pod sp. zn. 8C/7/2013, sp. zn. 8/13/2013, sp. zn. 8C/15/2013, sp. zn. 8C/20/2013 spojených na spoločné konanie pod sp.zn.8C/7/2013 . Žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ust. § 4 ods. 1 písm. a), § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 - 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci(v znení účinnom do 31.12.2012), § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2005, § 44 ods. 7, 8 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1.9.2005, § 44 ods. 8, 9 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1.12.2006. Vychádzal zo zisteného skutkového stavu, ktorým mal za preukázané, že v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 7Er/19/2004 (spis 8C/7/2013) podal dňa 28.1.2004 súdny exekútor na súd žiadosť o udelenie poverenia, a to na základe návrhu oprávneného zo dňa 14.01.2004. Okresný súd Nitra (ďalej len exekučný súd) dňa 03.02.2004 poveril súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára vykonaním exekúcie, pričom dňa 22.11.2010 oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora. Dňa 26.11.2010 exekučný súd vyzval súdneho exekútora na špecifikáciu trov exekúcie, na ktorú výzvu reagoval podaním dňa 8.2.2011. Uznesením zo dňa 05.04.2012 č.k. 7Er/19/2004-19 súd návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol, exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil. Predmetné uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Nitre č.k. 26CoE/104/2012-38. V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra sp. zn. 25Er/470/2003 (pôvodne spis 8C/13/2013) dňa 19.11.2003 podal súdny exekútor na súd žiadosť o udelenie poverenia, a to na základe návrhu oprávneného zo dňa 8.11.2003. Exekučný súd dňa 21.11.2003 poveril súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára vykonaním exekúcie, pričom podaním dňa 22.11.2010 oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora, v dôsledku čoho exekučný súd vyzval podaním zo dňa 26.11.2010 súdneho exekútora na špecifikáciu trov exekúcie, na ktorú výzvu reagoval podaním doručeným súdu dňa 15.3.2011. Uznesením zo dňa 06.04.2011 č.k. 25Er/470/2003-23 exekučný súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú, exekúciu zastavil. Predmetné uznesenie Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 5CoE/79/2012-40 potvrdil. V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra sp. zn. 25Er/388/2005 (pôvodne v spise 8C/15/2013) dňa 10.10.2005 podal súdny exekútor na súd žiadosť o udelenie poverenia, a to na základe návrhu oprávneného zo dňa 8.09.2005. Exekučný súd dňa 19.10.2005 poveril súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára vykonaním exekúcie, pričom podaním dňa 22.11.2010 oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora, v dôsledku čoho exekučný súd vyzval podaním zo dňa 26.11.2010 súdneho exekútora na špecifikáciu trov exekúcie, na ktorú výzvu reagoval podaním doručeným súdu dňa 21.3.2011. Uznesením zo dňa 08.04.2011 č.k. 25Er/388/2005-18 exekučný súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú, exekúciu zastavil a zaviazal oprávneného zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie. Predmetné uznesenie Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 25CoE/131/2012-45 potvrdil. V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra sp. zn. 7Er/609/2006 (pôvodne v spise 8C/20/2013) dňa 31.08.2006 podal súdny exekútor na súd žiadosť o udelenie poverenia, a to na základe návrhu oprávneného zo dňa 06.8.2006. Exekučný súd dňa 11.12.2006 poveril súdneho exekútora JUDr. Soňu Stodolovú vykonaním exekúcie, pričom podaním dňa 10.09.2009 oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora, v dôsledku čoho exekučný súd vyzval podaním dňa 05.11.2009 súdneho exekútora na špecifikáciu trov exekúcie, na ktorú výzvu reagoval podaním doručeným súdu dňa 29.12.2009. Uznesením zo dňa 05.10.2010 č.k. 7Er/609/2006-33 exekučný súd návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel a poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého a zároveň priznal súdnemu exekútorovi JUDr. Soni Stodolovej trovy exekučného konania. Uviedol, že žalobca sa v konaní domáhal náhrady majetkovej škody a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch z dôvodu nesprávneho úradného postupu, pretože k zmene exekútora nedošlo v zákonnej 30-dňovej lehote. S poukazom na uvedené súd neskúmal či prišlo v prieťahom v konaní, keďže všeobecný súd v tomto konaní nie je oprávnený konštatovať, či došlo k prieťahom , pričom žiadne konanie, v ktorom je možné konštatovať prieťahy sa nevedlo. Súd zistil, či došlo k nedodržaniu zákonnej lehoty, z akého dôvodu a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. Nárok na náhradu škody si žalobca uplatňoval podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. , keď podľa neho príslušný súd svojím postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, resp. bez zbytočných prieťahov v konaní. Z exekučných konaní vo veciach sp. zn. 7Er/609/2006 a sp. zn. 25Er/388/2005 vyplýva, že o návrhu na zmenu súdneho exekútora súd nerozhodol v 30 dňovej lehote, ako to ust. § 44 Exekučného poriadku, avšak vždy v krátkom čase po podaní návrhu vyzval súdneho exekútora, aby sa k návrhu na zmenu vyjadril a zároveň, ak si uplatňuje trovy exekúcie tieto aj vyčíslil a zaslal súdu exekučný spis na posúdenie vyčíslených trov. Súd teda musel vyčakať na vyjadrenie pôvodného exekútora, na exekučný spis a až následne mohol posudzovať samotný návrh oprávneného

na zmenu exekútora ako aj vyčíslené trovy pôvodného exekútora, o ktorých tiež vždy rozhodoval. Vzhľadom na povahu rozhodnutia, zákonom stanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo, ako aj obrovské množstvo exekučných spisov na danom súde, nemožno nerozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora v 30 dňovej lehote považovať za nesprávny úradný postup. Podľa názoru súdu v priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora k žiadnej škode nemôže dôjsť, keďže pôvodný exekútor má podľa zákona oprávnenie i povinnosť vykonávať úkony exekučného konania. V danom prípade účastníkom exekučného konania nerozhodnutím v zákonnej lehote nevznikol stav právnej neistoty. Navyše nie každé nedodržanie zákonnej lehoty automaticky predstavuje nesprávny úradný postup. Bol toho názoru, že exekučný súd bol neustále činný za účelom konečného rozhodnutia o podanom návrhu oprávneného. Okrem toho z exekučných konaní vedených pod sp. zn. 7Er/19/2004 a sp. zn. 25Er/470/2003 vyplýva, že exekučné konania sa začali účinnosti Exekučného poriadku do 31.8.2005, ktorý v ust. § 44 ods. 6 neupravoval lehotu na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora. V týchto veciach preto súd nemohol porušiť povinnosť rozhodnúť v 30 dňovej lehote, keďže táto lehota v tom čase daná nebola. V danom prípade nebolo preukázané, že by konaním resp. nekonaním súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nemohla byť žalobcovi spôsobená ani žiadna škoda. V tomto smere súd poukázal na to, že žalobca v konaní nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi rozhodnutím exekučného súdu o návrhu na zmenu súdneho exekútora a podaným návrhom na zmenu exekútora. Mal za to, že paušálne vyčíslená škoda nebola nijako preukázaná. Pokiaľ išlo o nemajetkovú ujmu súd konštatoval, že nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale predovšetkým od zistenia, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Keďže súd nezistil nesprávny úradný postup daného súdu, nie je tu ani zákonný podklad pre priznanie finančnej satisfakcie vo forme nemajetkovej ujmy. Na základe uvedeného súd návrh ako nedôvodný zamietol. Pokiaľ išlo o námietku vznesenú žalovaným, že návrh na súd podal žalobca predčasne, súd vyhodnotil túto ako nedôvodnú, keďže návrh bol podaný pred uplynutím 6 mesačnej lehoty, avšak ku dňu rozhodovania súdu o návrhu žalobcu nebol nárok žalobcu v rámci predbežného prerokovania nároku uspokojený. K námietke premlčania, vznesenej žalovaným, dodal, že nárok žalobcu premlčaný nie je, pretože si náhradu škody v rámci predbežného prerokovania uplatnil u žalovaného dňa 23.04.2012, t.j. v rámci premlčacej lehoty 3 rokov. V danom prípade premlčania lehota začala plynúť dňom 22.11.2010 (v jednom prípade dňom 10.09.2009). O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná, náhradu trov konania nepriznal, pretože si žiadne neuplatnila a taktiež jej žiadne zo spisu nevyplyvajú.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch uviedol, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a postupom súdu účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na základe a s použitím novej právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a teda po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, hoci pri svojom rozhodovaní bol viazaný ust. § 9 ods. 1 v znení zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z.z.. Svojím rozhodnutím de iure a de facto tak aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Namietal, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil svoj názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodol o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej argumentoval, že súdu nepatrí polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Rovnako tak Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávany za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti

súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Žalovaná sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadřila.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 201 a § 204 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1 OSP), prejednal vec podľa § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne a odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Preto v zmysle § 219 ods. 1 OSP napadnutý rozsudok potvrdil.

Predmetom tohto konania sú návrhy žalobcu, ktorým sa voči žalovanému domáha zaplata sumy v celkovej výške 700 eur ako majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v sume spolu 2.046,84 eura podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci vzniknutých mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitre v exekučných konaniach vedených na tomto súde pod sp. zn. 7Er/19/2204, sp. zn. 25Er/470/2003, sp. zn. 25Er/388/2005, sp. zn. 7Er/609/2006. Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 28.08.2013 č.k. 8C/7/2013-27 spojil na spoločné konanie veci vedené pod sp.zn. 8C/7/2013, 8C/13/2013, 8C/15/2013, 8C/20/2013 s tým, že ďalej sa konanie vedie pod sp.zn.8C/7/2013.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov je osobitným zákonom, ktorý upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobov v zákone špecifikovaným, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou podmienkou je, aby medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou, bola daná priama príčinná súvislosť. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak preukáže ich splnenie, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci, má charakter objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, zákon rozlišuje základné dva okruhy zodpovednosti za škodu a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a § 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9). I keď zákon explicitne nedefinuje pojem "nesprávny úradný postup", vo všeobecnosti za takýto možno považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania. Z ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003/ Z.z. vyplýva, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné prietahy v konaní, ako aj iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Pôjde teda najmä o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Podmienkami vzniku tejto zodpovednosti sú: a) výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, b) vznik škody alebo

nemajetkovej ujmy poškodenému, c) príčinná súvislosť medzi a) a b). Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc. Druhým predpokladom zodpovednosti štátu za škodu je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy, ktorú musí preukázať poškodený. Medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou musí byť daná priama príčinná súvislosť. Zákon upravuje z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, dva odlišné okruhy zodpovednosti za škodu. Prvý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú protiprávnym (nezákonným) rozhodnutím (§ 5 a § 6 zákona). Druhý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9 zákona). Zároveň je v rámci zákona samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní (§ 7 zákona), väzbe, treste alebo ochrannom opatrení (§ 8 zákona).

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Aj nevydanie rozhodnutia je nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup je možné považovať i iné nekonanie príslušného orgánu, teda nevykonávanie úradného postupu.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie). Štát teda zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci tými, ktorí v jeho mene vykonávali verejnú moc bez ohľadu na to, či tieto osoby spôsobili škodu svojím zavinením alebo bez tohto zavinenia. Z hľadiska posúdenia zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je teda rozhodujúce, či boli splnené objektívne predpoklady tejto zodpovednosti (výkon verejnej moci v súvislosti s činnosťami uvedenými v ustanovení § 3 ods. 1 zákona, vznik škody a príčinná súvislosť medzi konaním a škodou).

Pri koncipovaní objektívnej zodpovednosti ide zákon ešte ďalej, keď ustanovuje zákaz liberácie, t.j. zbavenie sa zodpovednosti (§ 3 ods. 2 zákona). Ak sú splnené podmienky, nedáva zákon štátu (ani územnej samospráve) sa zbaviť zodpovednosti. Tým vlastne nadobúda táto zodpovednosť charakter absolútnej zodpovednosti.

Aj v tomto prípade musia byť podmienky zodpovednosti za škodu preukázané. Vyššie uvedené podmienky zodpovednosti musí preukázať poškodený, ktorý v prípadnom súdnom konaní o náhradu škody znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

Hoci nie je vylúčené, aby škoda, za ktorú zodpovedá štát, bola spôsobená aj nesprávnym úradným postupom vykonávaným v rámci rozhodovacej činnosti, je pre túto formu zodpovednosti určujúce, že úkony tzv. úradného postupu samy osebe nevedú k vydaniu rozhodnutia a ak je rozhodnutie vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neodrazia.

Odvolací súd v súlade s vyššie uvedenými právnymi závermi v dôsledku podaného odvolania taktiež preskúmal, či v tomto prípade boli naplnené podmienky vzniku zodpovednostného právneho vzťahu štátu vo vzťahu k žalobcovi, pričom zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a taktiež vec správne právne posúdil.

V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 7Er/19/2004 (spis 8C/7/2013) bolo exekučné konanie začaté dňa 22.1.2004, kedy bol súdnemu exekútorovi Dr. Ľubomírovi Pekárovi doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie. Následne dňa 28.1.2004 súdny exekútor na súd žiadosť o udelenie poverenia. Okresný súd Nitra (ďalej len exekučný súd) dňa 03.02.2004 poveril súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára vykonaním exekúcie, pričom dňa 22.11.2010 oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora. Dňa 26.11.2010 exekučný súd vyzval súdneho exekútora na špecifikáciu trov exekúcie, na ktorú výzvu reagoval podaním dňa 8.2.2011. Uznesením zo dňa 05.04.2012 č.k. 7Er/19/2004-19 súd návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol, exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil. Predmetné uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Nitre č.k. 26CoE/104/2012-38.

V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra sp. zn. 25Er/470/2003 (pôvodne v spis 8C/13/2013) bolo exekučné konanie začaté dňa 13.11.2003, kedy bol súdnemu exekútorovi Dr. Ľubomírovi Pekárovi doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie. Dňa 19.11.2003 podal súdny

exekútor na súd žiadosť o udelenie poverenia. Exekučný súd dňa 21.11.2003 poveril súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára vykonaním exekúcie, pričom podaním dňa 22.11.2010 oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora, v dôsledku čoho exekučný súd vyzval podaním zo dňa 26.11.2010 súdneho exekútora na špecifikáciu trov exekúcie, na ktorú výzvu reagoval podaním doručeným súdu dňa 15.3.2011. Uznesením zo dňa 06.04.2011 č.k. 25Er/470/2003-23 exekučný súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú, exekúciu zastavil. Predmetné uznesenie Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 5CoE/79/2012-40 zo dňa 29. 06. 2012 potvrdil.

V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra sp. zn. 25Er/388/2005 (pôvodne v spise 8C/15/2013) bolo exekučné konanie začaté dňa 04.10.2005, kedy bol súdnemu exekútorovi Dr. Ľubomírovi Pekárovi doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie. Dňa 10.10.2005 podal súdny exekútor na súd žiadosť o udelenie poverenia. Exekučný súd dňa 19.10.2005 poveril súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára vykonaním exekúcie, pričom podaním dňa 22.11.2010 oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora, v dôsledku čoho exekučný súd vyzval podaním zo dňa 26.11.2010 súdneho exekútora na špecifikáciu trov exekúcie, na ktorú výzvu reagoval podaním doručeným súdu dňa 21.3.2011. Uznesením zo dňa 08.04.2011 č.k. 25Er/388/2005-18 exekučný súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú, exekúciu zastavil a zaviazal oprávneného zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie. Predmetné uznesenie Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 25CoE/131/2012-45 zo dňa 31. 10. 2012 potvrdil.

V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra sp. zn. 7Er/609/2006 (pôvodne v spise 8C/20/2013) bolo exekučné konanie začaté dňa 21.08.2006, kedy bol súdnej exekútorke JUDr. Soni Stodolovej doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie. Dňa 31.08.2006 podal súdny exekútor na súd žiadosť o udelenie poverenia. Exekučný súd dňa 11.12.2006 poveril súdneho exekútora JUDr. Soňu Stodolovú vykonaním exekúcie, pričom podaním dňa 10.09.2009 oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora, v dôsledku čoho exekučný súd vyzval podaním dňa 05.11.2009 súdneho exekútora na špecifikáciu trov exekúcie, na ktorú výzvu reagoval podaním doručeným súdu dňa 29.12.2009. Uznesením zo dňa 05.10.2010 č.k. 7Er/609/2006-33 exekučný súd návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel a poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého a zároveň priznal súdnemu exekútorovi JUDr. Soni Stodolovej trovy exekučného konania. Exekučný súd uznesením zo dňa 30.09.2014 č.k. 7Er/609/2006-56 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil.

Podľa § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.09.2005, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 8 citovaného zákona, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 7 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku v znení účinnom od 30.11.2006, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 citovaného zákona, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie

Podľa § 240 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. decembrom 2006 sa dokončia podľa doterajších právnych predpisov, ak odseky 2 až 4 alebo osobitný predpis neustanovujú inak.

Podľa § 240 ods. 2 citovaného zákona, ustanovenie § 44 ods. 7 sa použije aj na konania začaté pred 1. decembrom 2006, v ktorých súd ešte neudelil exekútorovi písomné poverenie na vykonanie exekúcie. V konaniach začatých pred 1. decembrom 2006, v ktorých už súd udelil exekútorovi písomné poverenie na vykonanie exekúcie, ale neurčil výšku preddavku na odmenu a na náhradu hotových výdavkov, súd určí túto výšku na žiadosť exekútora.

Podľa § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

V tomto smere odvolací súd konštatuje, že v prípade exekučných konaní vedených vo veciach sp. zn. 7Er/609/2006 (exekučné konanie začaté dňa 21.08.2006) a sp. zn. 25Er/388/2005 (exekučné konanie začaté dňa 04.10.2005) platilo ustanovenie § 44 ods. 7 Exekučného poriadku s účinnosťou od 01.09.2005 (s účinnosťou od 01.12.2006 ods. 8), upravujúce 30-dňovú lehotu, o plynutie ktorej sa opiera aj návrh žalobcu žiadajúc náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Žalobca vo svojich žalobných návrhoch tvrdí, že súd aplikujúc toto ustanovenie nerozhodol v zákonom stanovenej lehote. Z dôvodu takéhoto nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si preto uplatnil náhradu škody v bodoch prípadoch v sume 175 eur ako majetkovej škody, ktorá mala predstavovať náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočnenou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora rozhodnutím, na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných úkonov zamestnancov pomocou informačného systému, na udržiavanie a správu informačného systému a administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom. Zároveň si žalobca uplatnil i náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch z dôvodu, že márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu, že nastanú účinky predpokladané v ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku a správnym postupom exekučného súdu dôjde k zmene súdneho exekútora, čo bude viesť k efektívnejšiemu a účinnému vymoženiu jeho pohľadávky. Nesprávny úradný postup exekučného súdu tak vystavil oprávnené záujmy žalobcu rizikám, že nastal zánik povinného, ako aj riziko zmarenia konania pre stratu kontaktu s povinným a riziko insolventii povinného.

S ohľadom na zhora uvedené skutkové zistenia v predmetných exekučných veciach vedených pod sp. zn. 7Er/609/2006 a sp. zn. 25Er/388/2005 zákonná lehota v trvaní 30 dní dodržaná nebola a o návrhu na zmenu súdneho exekútora bol rozhodnuté až po uplynutí 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora.

Samotné zistenie, že k rozhodnutiu o návrhu na zmenu súdneho exekútora došlo po uplynutí zákonnej lehoty, však ešte samo o sebe nezakladá zodpovednosť štátu podľa zák. č. 514/2003 Z.z. Podľa zhora podaného výkladu odvolacieho súdu, musia byť totiž splnené i ďalšie dva predpoklady, a to: vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a priama príčinná súvislosť medzi konaním exekučného súdu a samotnou škodou, resp. nemajetkovou ujmu, na preukázanie ktorých predpokladov zaťažuje dôkazné bremeno práve žalobcu. V danom prípade si žalobca svoju dôkaznú povinnosť nesplnil a nepreukázal splnenie týchto zákonných predpokladov. Navyše samotná okolnosť, že došlo k vydaniu poverenia, mala za následok, že poverený súdny exekútor mal právo ako aj povinnosť vykonávať úkony smerujúce k vymoženiu pohľadávky oprávneného. Zároveň pôvodný súdny exekútor do času právoplatného rozhodnutia o zmene exekútora má povinnosť vo veci riadne konať, teda rozhodovanie súdu o tomto návrhu vzťah medzi účastníkmi nemení a nemá vplyv na priebeh konania, keď exekučné konanie bez akéhokoľvek zdržania môže i naďalej prebiehať a to až do rozhodnutia súdu o zmene exekútora, prípadne do rozhodnutia o zastavení exekúcie.

S poukazom na uvedené okolnosti, i podľa názoru odvolacieho súdu žalobca nepreukázal, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávne úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., čím nebol naplnený základný predpoklad pre zodpovednosť žalovanej za žalobcom požadovanú náhradu škody a nemajetkovú ujmu.

V prípade exekučných konaní vedených pod sp. zn. 7Er/19/2005 (exekučné konanie začaté dňa 22.1.2004) a sp. zn. 25Er/470/2003 (exekučné konanie začaté dňa 13.11.2003) ustanovenie § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase začatia predmetných exekučných konaní neupravovalo lehotu 30 dní na rozhodnutie súdu o zmene súdneho exekútora, táto bola zavedená do Exekučného poriadku až novelou účinnou od 01.09.2005. V zmysle § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak. Odsek 2 v tomto prípade vo vzťahu k ustanoveniu § 44 neustanovuje inak preto

platí prvá časť vety § 238 ods. 1, t.j. že konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, čo je aj tento prípad. V predmetných exekučných konaniach vedených pod sp. zn. 7Er/19/2005 a sp. zn. 25Er/470/2003 preto zo strany exekučného súdu pri vydaní rozhodnutia o zmene súdneho exekútora nedošlo k porušeniu povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Exekučný súd zistiac dôvody na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol v čase primeranom skutkovému a právnomu stavu veci. Navyše žiadnou lehotou na vydanie rozhodnutia o zmene súdneho exekútora ani nebol viazaný.

K dôvodom odvolania žalobcu v odvolaní odvolací súd uvádza, že odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len "ústava") zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Základné právo priznané podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho podstata spočíva v prvom rade v oprávnení každého reálne sa domáhať ochrany svojich práv na súde, a tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola namietanému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré ustanovenie o súdnej ochrane vykonávajú, a teda že základné právo na súdnu ochranu nespočíva len v práve domáhať sa súdnej ochrany, ale ju aj v určitej kvalite, t.j. zákonom ustanoveným postupom súdu, dostať. Postup súdov v konaní o veci a jeho kvalita ustanovená zákonom je vyjadrením práva na súdnu ochranu účastníka konania vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy. Ochrana základným právam a slobodám poskytujú predovšetkým všeobecné súdy (I. ÚS 50/97, I. ÚS 54/97). V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu predmetným článkom ústavy sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, a to najmä práva na prístup k súdu, práva na spravodlivý proces, ktorého základným predpokladom uplatnenia je nezávislosť a nestrannosť súdu, pričom ochrana podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena, že súd právoplatne rozhodne v prospech navrhovateľa (II. ÚS 71/97, III. ÚS 46/04). Nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhoví. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi.

Z obsahu súdneho spisu však nevyplýva, že by súd prvého stupňa v prejednávanej veci v prípade žalobcu nerešpektoval niektoré z týchto práv. Namietané pochybenia súdu prvého stupňa vyjadrené v ustanoveniach § 205 ods. 2 písm. a) a c) OSP nie sú v dôvodoch odvolania konkretizované vo vzťahu k napádanému rozhodnutiu. Taktiež žalobca postup súdu, ktorým malo dôjsť k namietanému odňatiu možnosti konať pred súdom v odvolaní presne nepopísal a odvolací súd ani žiaden takýto dôvod nezistil. K námietke žalobcu týkajúcej sa inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. (ďalší dôvod odvolania) odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval ustanovenie § 9 ods. 2 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. citoval v správnom znení, ktoré na danú vec aplikoval a preto je táto námietka navrhovateľa nedôvodná. Nedošlo teda k interpretácii hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, ako uvádza navrhovateľ v odvolaní, a teda nebol ani aplikovaný princíp priamej retroaktivity.

Ďalej vo vzťahu k námietke, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa v tomto smere nepolemizoval nad dĺžkou konania. Vo vzťahu k žalobcom tvrdným prietahom konania súd prvého stupňa uviedol, že neskúmal či došlo k prietahom v konaní a s týmto názorom sa odvolací súd stotožňuje. Súd prvého stupňa v súvislosti s nárokom žalobcu na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu iba preskúmal, či naozaj došlo k porušeniu zákonom stanovenej lehoty alebo nie, t.j. neposudzoval ani prietahy v konaní ani vhodnosť dĺžky konania. Posudzoval splnenie podmienok nároku na škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., čo bola podstata návrhu navrhovateľa.

Za daných okolností tak i podľa názoru odvolacieho súdu žalobca nepreukázal, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávnomu úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., čím nebol naplnený základný predpoklad pre zodpovednosť žalovaného za žalobcom v tomto konaní požadovanú náhradu škody a nemajetkovú ujmu.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže žalovaná návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodal.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.